utorak, 14. rujna 2021.

P9_TA(2021)0368

Prema snažnijem partnerstvu s najudaljenijim regijama EU-a

Rezolucija Europskog parlamenta od 14. rujna 2021. Prema snažnijem partnerstvu s najudaljenijim regijama EU-a (2020/2120(INI))

(2022/C 117/03)

Europski parlament,

— uzimajući u obzir članak 349. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU),

— uzimajući u obzir Program održivog razvoja do 2030. i ciljeve održivog razvoja kako ih je usvojila Opća skupština UN-a 25. rujna 2015.,

— uzimajući u obzir sporazum donesen 12. prosinca 2015. u Parizu na 21. konferenciji stranaka Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama (COP21) (u daljnjem tekstu: Pariški sporazum), a posebno njegov članak 7. stavak 2. i članak 11. stavak 2., kojima se priznaju lokalne, podnacionalne i regionalne dimenzije klimatskih promjena i djelovanja u području klime,

— uzimajući u obzir posebno izvješće Međuvladinog panela o klimatskim promjenama (IPCC) o globalnom zagrijavanju od 1,5 C, njegovo peto izvješće o procjeni (AR5) i objedinjeno izvješće o toj temi, posebno izvješće o klimatskim promjenama i tlu te posebno izvješće o oceanima i kriosferi u kontekstu klimatskih promjena,

— uzimajući u obzir Sporazum između Europske unije i Organizacije afričkih, karipskih i pacifičkih država koji je sklopljen 15. travnja 2021.,

— uzimajući u obzir novi višegodišnji financijski okvir (VFO) Europske unije za razdoblje 2021. – 2027. koji su Europski parlament i Vijeće odobrili u prosincu 2020.,

— uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 24. veljače 2021. naslovljenu „Izgradnja klimatski otporne budućnosti – nova strategija EU-a za prilagodbu klimatskim promjenama” (COM(2021)0082) i povezanu procjenu učinka i ranjivosti najudaljenijih regija Europske unije,

— uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 20. svibnja 2020. naslovljenu „Strategija EU-a za bioraznolikost do 2030. – vraćanje prirode u naše živote” (COM(2020)0380),

— uzimajući u obzir izvješće Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru, Odboru regija i Europskoj investicijskoj banci od 23. ožujka 2020. o provedbi komunikacije Komisije naslovljene „Jače i obnovljeno strateško partnerstvo s najudaljenijim regijama EU-a” (COM(2020)0104),

— uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 11. prosinca 2019. naslovljenu „Europski zeleni plan” (COM(2019)0640),

— uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 24. listopada 2017. naslovljenu „Jače i obnovljeno strateško partnerstvo s najudaljenijim regijama EU-a” (COM(2017)0623),

— uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 20. lipnja 2012. naslovljenu „Najudaljenije regije Europske unije: prema partnerstvu za pametan, održiv i uključiv rast” (COM(2012)0287),

— uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 17. listopada 2008. naslovljenu „Najudaljenije regije: potencijal za Europu” (COM(2008)0642),

— uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 12. rujna 2007. naslovljenu „Strategija za najudaljenije regije: pregled i izgledi za budućnost” (COM(2007)0507),

— uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 26. svibnja 2004. naslovljenu „Pojačano partnerstvo za najudaljenije regije” (COM(2004)0343),

— uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 5. ožujka 2020. naslovljenu „Strategija za rodnu ravnopravnost 2020.–2025.” (COM(2020)0152),

— uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 23. listopada 2020. o strategiji EU-a za bioraznolikost do 2030.,

— uzimajući u obzir Konvenciju Ujedinjenih naroda o biološkoj raznolikosti,

— uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 19. studenoga 2019. o oceanima i morima,

— uzimajući u obzir mišljenje Europskog odbora regija od 10. prosinca 2020. o Izvješću Europske komisije o provedbi obnovljenog strateškog partnerstva s najudaljenijim regijama Europske unije (2021/C 37/10),

— uzimajući u obzir izjave predsjednika najudaljenijih regija, posebno deklaraciju usvojenu na XXV. Konferenciji predsjednika najudaljenijih regija Europske unije održanoj 26. i 27. studenoga 2020. na Mayotteu,

— uzimajući u obzir zajedničku izjavu Konferencije predsjednika najudaljenijih regija Europske unije (CPRUP) s međukonferencijskog sastanka 3. svibnja 2021.,

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 17. travnja 2020. o usklađenom djelovanju EU-a za suzbijanje pandemije bolesti COVID-19 i njezinih posljedica ([1]),

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 15. siječnja 2020. o europskom zelenom planu ([2]),

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 13. lipnja 2018. o kohezijskoj politici i kružnom gospodarstvu,

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 28. studenoga 2019. o klimatskoj i okolišnoj krizi ([3]),

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 14. ožujka 2019. o klimatskim promjenama – Europska strateška dugoročna vizija za prosperitetno, moderno, konkurentno i klimatski neutralno gospodarstvo u skladu s Pariškim sporazumom ([4]),

— uzimajući u obzir studiju Europskog parlamenta iz 2021. o kohezijskoj politici i klimatskim promjenama,

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 6. srpnja 2017. o promicanju kohezije i razvoja u najudaljenijim regijama Unije: primjena članka 349. UFEU-a ([5]),

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 27. travnja 2017. o upravljanju ribarskim flotama u najudaljenijim regijama ([6]),

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 26. veljače 2014. o optimizaciji razvoja potencijala najudaljenijih regija stvaranjem sinergije između strukturnih fondova i drugih programa Europske unije ([7]),

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 18. travnja 2012. o ulozi kohezijske politike u najudaljenijim regijama Europske unije u kontekstu strategije Europa 2020. ([8]),

— uzimajući u obzir članak 54. Poslovnika,

— uzimajući u obzir izvješće Odbora za regionalni razvoj (A9-0241/2021),

---

([1]) SL C 316, 6.8.2021., str. 2.
([2]) SL C 270, 7.7.2021., str. 2.
([3]) SL C 28, 27.1.2020., str. 40.
([4]) SL C 232, 16.6.2021., str. 28.
([5]) SL C 334, 19.9.2018., str. 168.
([6]) SL C 298, 23.8.2018., str. 92.
([7]) SL C 285, 29.8.2017., str. 58.
([8]) SL C 258 E, 7.9.2013., str. 1.

utorak, 14. rujna 2021.

A. uzimajući u obzir važnost europskog zelenog plana, načela „ne nanosi bitnu štetu”, ciljeva održivog razvoja i Pariškog sporazuma;

B. uzimajući u obzir važnost načela utvrđenih u europskom stupu socijalnih prava, uključujući njegov doprinos uklanjanju nejednakosti te promicanju rodne ravnopravnosti i rodno osviještene politike;

C. podsjećajući da su najudaljenije regije povezane s trima državama članicama te da se tih devet regija, koliko ih sada ima, tj. Francuska Gvajana, Guadeloupe, Réunion, Mayotte, Martinique i Saint Martin (Francuska), Azori i Madeira (Portugal) i Kanarski Otoci (Španjolska), nalazi u dvama oceanima, Atlantskome i Indijskome, i imaju više od 4,8 milijuna stanovnika;

D. ističući da se 80 % europske bioraznolikosti nalazi u najudaljenijim regijama i europskim prekomorskim zemljama i područjima te da ti teritoriji imaju stratešku važnost iz perspektive geopolitike očuvanja svjetske bioraznolikosti;

E. ističući da najudaljenije regije uvećavaju pomorsku dimenziju Europske unije nudeći joj najveći pomorski prostor na svijetu s više od 25 milijuna km^2 isključivog gospodarskog pojasa (IGP) i velikim gospodarskim mogućnostima;

F. izražavajući zabrinutost zbog toga što su najudaljenije regije zbog svojeg otočnog položaja pogođenije onečišćenjem mora od bilo koje druge kontinentalne regije u Europi, što negativno utječe na njihov razvoj s ekološkog i gospodarskog stajališta;

G. izražavajući žaljenje zbog toga što stopa ranog napuštanja školovanja među mladima između 18 i 24 godine u najudaljenijim regijama premašuje 20 %, što je znatno više od prosjeka od 10 % u Europskoj uniji ([9]);

H. smatrajući da najudaljenije regije raspolažu izvanrednim kulturnim bogatstvom koji pridonosi utjecaju Europe i jača njezin položaj „meke sile” u svijetu te da je u komunikaciji Komisije donesenoj 2017. kultura prepoznata kao jedan važan aspekt i razlikovni element najudaljenijih regija;

I. izražavajući žaljenje zbog toga što je trenutačna kriza uzrokovana bolešću COVID-19 razotkrila postojeće zabrinjavajuće slabosti gospodarstava najudaljenijih regija i što će ta kriza i Brexit imati dugoročne socijalne, ekonomske, okolišne, teritorijalne i kulturne posljedice;

J. smatrajući da je zdravstvena kriza također pogoršala slabosti regionalnih zdravstvenih službi najudaljenijih regija zbog čega su u tim regijama uvedene prilično stroge mjere za borbu protiv pandemije;

K. izražavajući zabrinutost zbog toga što će aktualna kriza uzrokovana pandemijom vjerojatno utjecati na različite sektore plavog gospodarstva, prvenstveno na obalni i pomorski turizam;

GLAVA 1.: Konsolidacija napretka, suočavanje s ranjivostima i stavljanje najudaljenijih regija u središte europskog djelovanja oslanjajući se na njihov potencijal

1. pozdravlja izvješće Komisije iz ožujka 2020. koje sadrži prvi pregled provedbe osnaženog i obnovljenog strateškog partnerstva s najudaljenijim regijama pokrenutog u listopadu 2017. i napora koje su radi njegova ostvarenja poduzele s jedne strane najudaljenije regije i njihove matične države članice, a s druge europske institucije; poziva na to da se te mjere konsolidiraju u novoj strategiji EU-a za te regije;

2. ističe da, zahvaljujući posebnim prilagodbama strukturnih fondova i horizontalnih programa, novi VFO za razdoblje 2021. – 2027. najudaljenijim regijama donosi brojne financijske i zakonodavne prednosti te pozdravlja dodatne mjere koje su za najudaljenije regije poduzete u okviru europskog plana za oporavak „Next Generation EU”; ustraje u tome da je članak 349. UFEU-a potrebno tumačiti zajedno s člankom 7. kako bi se pri provedbi prava Unije omogućila primjena drugačijeg pristupa za najudaljenije regije kojim se u potpunosti uzimaju u obzir njihove osobitosti i strukturna ograničenja u skladu s presudom Suda od 15. prosinca 2015.;

([9]) https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/demography_report_2020_n.pdf

3. sa zadovoljstvom primjećuje da je nekoliko poreznih odstupanja za najudaljenije regije zadržano i produljeno do 2027. (porez AIEM („Arbitrio sobre Importaciones y Entregas de Mercancías en las Islas Canarias", za Kanarske otoke), porez „octroi de mer" za najudaljenije francuske regije, smanjenje porezne stope za likere, rum i rakiju s Azora i Madeire te tradicionalne rumove iz prekomorskih departmana); podsjeća na važnost zadržavanja mehanizama koji se temelje na članku 349. UFEU-a za one najudaljenije regije koje moraju istovremeno neupitno zaštititi svoju domaću proizvodnju i pokušati sniziti visoke troškove života, istovremeno osiguravajući dobru informiranost stanovnika najudaljenijih regija o provedbi tih mehanizama;

4. potiče službe Komisije te nacionalna i regionalna tijela da u cilju stimuliranja lokalnih inicijativa postignu ravnotežu između zakonite i nužne kontrole korištenja europskih fondova te pojednostavnjenja i fleksibilnosti administrativnih pravila potrebnih za njihovu modernizaciju i optimalno funkcioniranje;

A. ***Sustavno uzimanje u obzir najudaljenijih regija***

5. nada se da će europske institucije u svim europskim javnim politikama sustavno uzimati u obzir najudaljenije regije s pomoću transverzalnog i integriranog pristupa okolnostima i izazovima tih regija;

6. poziva Komisiju da, u skladu sa svojom ulogom „čuvarice Ugovorâ", Odjel za najudaljenije regije u Glavnoj upravi REGIO učini „čuvarom pravilne primjene članka 349. UFEU-a" i da razmotri stvaranje zasebne uprave koja bi bila izravno povezana s drugim točkama za najudaljenije regije u drugim glavnim upravama;

7. poziva Vijeće da po uzoru na Posebni odbor za poljoprivredu uspostavi poseban odbor za najudaljenije regije kako bi se osiguralo da se o prioritetima i stvarnim okolnostima najudaljenijih regija vodi računa u raznim europskim inicijativama i propisima;

8. poziva na uspostavu funkcije „stalnog izvjestitelja za najudaljenije regije" kako bi se ojačao nadzor Parlamenta nad ispravnom primjenom članka 349. UFEU-a u europskim javnim politikama;

B. ***Bolja komunikacija i informiranje***

9. poziva na donošenje istinske komunikacijske strategije u čijem će središtu biti mladi i informiranje mladih o mogućnostima koje im nudi EU te njihovo osvještavanje o korisnosti Europe u svakodnevnom životu; poziva na uspostavu ureda Komisije u svakoj od najudaljenijih regija s obzirom na arhipelaški status mnogih od tih regija i njihovih brojnih i međusobno udaljenih teritorija;

10. preporučuje bolje korištenje različitih platformi za razmjenu informacija među upravama, kao što su program TAIEX-REGIO PEER 2 PEER za kohezijske fondove ili TAIEX-EIR PEER 2 PEER za pitanja zaštite okoliša ili pak Europska platforma dionika kružnog gospodarstva;

11. predlaže stvaranje svojevrsnog programa „Erasmus" za uprave koje upravljaju europskim fondovima u najudaljenijim regijama kako bi se osigurala razmjena dobrih praksi i primjera u svrhu optimizacije korištenja kohezijskih fondova;

12. naglašava važnost internetske stranice [10] posvećene statistici najudaljenijih regija (Eurostat), koja se održava u suradnji sa statističkim uredima Portugala, Španjolske i Francuske te najudaljenijih regija; žali zbog toga što ne postoje sveobuhvatni podaci o Saint-Martinu, zbog čega nije moguće provesti cjelovite i komparativne analize svih najudaljenijih regija; poziva Europsku komisiju, a posebno Eurostat, da prikupe pouzdane, agregirane i ažurirane podatke iz svih najudaljenijih regija, čime će se omogućiti sektorske analize i procjena učinka provedbe europskih politika u najudaljenijim regijama;

C. ***Izgradnja budućnosti***

13. poziva na to da se najudaljenije regije snažnije uključe u rasprave u okviru Konferencije o budućnosti Europe, osobito putem Konferencije predsjednika najudaljenijih regija, kako bi te regije mogle iznijeti svoja geopolitička stajališta i kako bi se osigurala djelotvorna primjena članka 349. UFEU-a u različitim budućim programima i politikama EU-a;

[10] https://ec.europa.eu/eurostat/cache/RCI/#?vis=outermost.population=fr

utorak, 14. rujna 2021.

14. ističe da su dijalozi s građanima temeljni element u približavanju i povezivanju između najudaljenijih regija i europskih institucija; u tom kontekstu poziva Komisiju da pojača taj dijalog, posebno u najudaljenijim regijama;

15. poziva Komisiju da zajednički s najudaljenijim regijama i za njih osmisli novu strategiju koja je usklađena s lokalnim okolnostima i potrebama te odražava preporuke Europskog parlamenta i koja će se temeljiti na poštovanju osobitosti najudaljenijih regija, konsolidaciji pravne stečevine i optimalnom korištenju postojećih mehanizama, kao i na inovacijama i pristupanju najudaljenijim regijama kao „područjima koja pružaju rješenja”;

16. preporučuje utvrđivanje istinskog akcijskog plana za to novo strateško partnerstvo, u koji će se uključiti glavni dionici, uključujući nacionalna, regionalna i lokalna tijela, gospodarske i socijalne dionike, civilno društvo, akademsku zajednicu i nevladine organizacije;

17. poziva na što bržu provedbu te nove strategije i s njom povezanog akcijskog plana kako bi se potaknuo gospodarski i socijalni oporavak najudaljenijih regija;

GLAVA 2.: Ulaganje u dostojanstvena radna mjesta, jačanje solidarnosti i djelovanje prvenstveno za mlade

18. svjestan je da najudaljenije regije nude mogućnosti za Uniju za osmišljavanje pilot-projekata za rješavanje socioekonomskih i klimatskih problema, ali da je za to potrebno ubrzati nadoknađivanje zaostatka povezanih sa strukturnim poteškoćama, primjerice konsolidirati i namjenski upotrebljavati alate za nadoknađivanje tih strukturnih nedostataka povezanih s udaljenošću i otočnim položajem, koji su presudni za to da se najudaljenije regije u potpunosti i ravnopravno integriraju u europsko područje;

A. ***Jačanje solidarnosti***

19. poziva Komisiju, države članice i najudaljenije regije da borbu protiv siromaštva, nezaposlenosti i socijalne isključenosti, uključujući za osobe s invaliditetom, učine prioritetima europske solidarnosti, uz istodobno ulaganje u obrazovanje i osposobljavanje te u buduće projekte usmjerene na inovacije, posebno društvene inovacije, prenamjene i diversifikaciju;

20. smatra da bi kohezijska politika trebala biti pogodnija za žene koje žive u najudaljenijim regijama i da bi se njome trebale promicati rodna ravnopravnost i provedba učinkovite strategije EU-a za rodnu ravnopravnost u najudaljenijim regijama;

21. ističe važnu ulogu socijalne i solidarne ekonomije u najudaljenijim regijama, u partnerstvu s regionalnim i lokalnim vlastima, u borbi protiv ograničenja uzrokovanih udaljenim položajem, siromaštva i socijalne isključenosti te u otvaranju radnih mjesta i razvoju inicijativa u tim regijama, u skladu s raznim europskim strategijama; zalaže se za uvažavanje tih okolnosti na europskoj razini i za izravan pristup tog neprofitnog sektora europskim subvencijama;

B. ***Zaštita zdravlja***

22. ističe da su najudaljenije regije zbog svojih osobitosti naročito osjetljive na globalne događaje kao što je pandemija bolesti COVID-19; stoga poziva na to da se izvuku najbolje pouke iz te krize i da se uzme u obzir posebna situacija najudaljenijih regija pri suočavanju s takvim događajima u budućnosti;

23. predlaže osnivanje istraživačkog centra za tropske zarazne bolesti i bolesti koje su u prvom redu prisutne u najudaljenijim regijama, kao što su dijabetes, pretilost i određene vrste raka, te da se iskoriste potrebna sredstva kako bi se nadoknadila kašnjenja u pružanju zdravstvene skrbi u najudaljenijim regijama;

24. predlaže pokretanje pilot-projekta po uzoru na pripremno djelovanje BEST za potporu aktivnostima povezanima s ljekovitim biljkama u najudaljenijim regijama;

C. ***Mladi: prioritet za plan djelovanja i rezultate***

25. ističe da je snaga mladih u najudaljenijim regijama velika prednost koja često nije dovoljno cijenjena i da bi se prvenstveno na temelju te snage trebala pronalaziti konkretna rješenja intenzivnim mobiliziranjem europskih fondova za obrazovanje, osposobljavanje, potporu mladima, stanovanje te dostojanstvena i kvalitetna radna mjesta;

26. u tom pogledu naglašava da je potrebno dati prednost ulaganjima u sve razine obrazovanja i cjeloživotnog osposobljavanja u najudaljenijim regijama kako bi se suzbilo rano napuštanje školovanja; poziva Europsku komisiju da obrazovanje smatra „ključnom sastavnicom" za razvoj najudaljenijih regija i da podupire regionalne i lokalne vlasti u osmišljavanju javnih politika koje potiču mlade i nude im nove privlačne mogućnosti obrazovanja, osposobljavanja, stjecanja kvalifikacija i prekvalifikacije na lokalnoj i regionalnoj razini, uključujući digitalne vještine, uživo ili na daljinu, kako bi se izgradile priznate vještine;

27. potiče mobilizaciju europskih fondova za stvaranje, s jedne strane, „Kampusa izvrsnosti" u geografskim područjima najudaljenijih regija na temelju promicanja međusobne povezanosti škola, sveučilišta i centara za osposobljavanje u najudaljenijim regijama i, s druge strane, istraživačkih centara za bolje proučavanje i razumijevanje bioraznolikosti najudaljenijih područja;

28. u pogledu stope nezaposlenosti mladih u najudaljenijim regijama podsjeća na to da je nužno uspostaviti posebne instrumente, osobito inicijativom za zapošljavanje mladih; u tom pogledu pozdravlja uvođenje dodatnih sredstava za najudaljenije regije u okviru fonda ESF+ za razdoblje 2021. – 2027. i poziva dotične regije da iskoriste taj novi izvor financiranja za potporu zapošljivosti, mobilnosti i osposobljavanju u najudaljenijim regijama;

29. poziva Komisiju da pruži potporu zapošljavanju mladih u najudaljenijim regijama na temelju uspostave digitalne internetske jedinstvene kontaktne točke u suradnji s privatnim sektorom, sveučilištima i lokalnim tijelima kako bi se pružila potpora pri potrazi za prvim zaposlenjem i osnivanju poduzeća ili preuzimanju poduzeća u najudaljenijim regijama;

D. ***Jačanje integracije stvarnih okolnosti u najudaljenijim regijama u Erasmus+***

30. traži da se za vrijeme provedbe programa Erasmus+ studentima iz najudaljenijih regija pruži najveća moguća potpora, prema potrebi uz povećanje financijskih sredstava za pokrivanje stvarnih troškova putovanja i da se promiče mobilnost prema trećim zemljama u geografskom, kulturnom i povijesnom području svake najudaljenije regije, kao i razmjene unutar najudaljenijih regija;

31. isto tako naglašava da je ključno povećati sudjelovanje najudaljenijih regija u svim aktivnostima programa Erasmus+ te promicati snažnu suradnju i mobilnost između obrazovnih, socijalnih i sportskih ustanova;

GLAVA 3.: Razvoj održivog i pravednog rasta, pokretanje zelenoga i plavoga gospodarstva i stvaranje novih zanimanja u cilju klimatske neutralnosti do 2050.

32. ističe važnost poticanja lokalnih inicijativa podupiranjem svih proizvodnih poduzeća u najudaljenijim regijama, uz posebnu pozornost posvećenu mikropoduzećima, malim i srednjim poduzećima i sektorima turizma, obrtništva, kulture, industrije, građevinarstva i digitalnog sektora; ističe da su potrebna održiva i otporna inovativna ulaganja;

33. potiče najudaljenije regije da se povežu s mrežom „Local 2030" i razviju tablice pokazatelja održivog razvoja kako bi bolje razmjenjivale svoja rješenja;

34. ponavlja potrebu da se zanimanja povezana s poljoprivredom, stočarstvom, ribarstvom, pomorstvom i okolišem učine privlačnijima u najudaljenijim regijama zbog njihove mogućnosti unaprjeđenja gospodarstva, društva i okoliša, s naglaskom na najmlađim generacijama;

A. ***Poljoprivredna politika i zeleno gospodarstvo***

35. naglašava potrebu za uključivanjem osobitosti i poljoprivrednih modela najudaljenijih regija u strateške planove i upravljanje programima ruralnog razvoja ZPP-a za fleksibilniji pristup više usredotočen na regije;

utorak, 14. rujna 2021.

36. traži zadržavanje, pa čak i jačanje, posebnih mehanizama i povećavanje financijskih sredstava u okviru programa POSEI kako bi se postigli ciljevi prehrambene autonomije, poljoprivredno-ekološke tranzicije, zelenog rasta, diversifikacije i odgovaranja na tržišne krize u najudaljenijim regijama; podsjeća da iznosi programa POSEI nisu ažurirani s obzirom na inflaciju, za razliku od ostalih plaćanja u okviru ZPP-a;

37. smatra da je program POSEI ključan za promicanje gospodarske i socijalne kohezije u EU-u, očuvanje ruralnog okoliša i borbu protiv depopulacije u najudaljenijim regijama te u tom pogledu naglašava da je Komisija pozitivno ocijenila program POSEI;

38. primjećuje da je ukidanjem kvota i zajamčenih cijena, koje je započelo reformom zajedničke organizacije tržišta šećera 2005., oslabljen položaj proizvođača šećerne trske u najudaljenijim regijama; ustraje u tome da je nužno da sve posebne odredbe donesene na osnovi članka 349. UFEU-a postanu trajne kako bi se ostvarila dugotrajna konkurentnost tog sektora; poziva na to da se uvede zaštitni mehanizam za uzgajivače šećerne trske u slučaju pada cijene šećera na svjetskoj razini;

39. poziva Komisiju da poveća proračune predviđene za kampanje promicanja sustava kvalitete EU-a, podizanja razine osviještenosti i njihova vrednovanja, posebno onih koje se odnose na:

i. proizvode sa zaštićenom oznakom izvornosti (ZOI), zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla (ZOZP), oznakom zajamčeno tradicionalnog specijaliteta (ZTS) i dobrovoljne programe certificiranja;

ii. metode ekološke proizvodnje;

iii. logotipove kvalitetnih poljoprivrednih proizvoda specifičnih za najudaljenije regije;

40. podržava strategiju „od polja do stola”, kojom se dodatno ograničava upotreba sredstava za zaštitu bilja u EU-u, ali naglašava da je potrebno uzeti u obzir osobitosti tropskih i suptropskih kultura u najudaljenijim regijama i pratiti tranziciju;

41. naposljetku ponovno ističe važnost zadržavanja stope sufinanciranja od 85 % za najudaljenije regije u okviru EPFRR-a, osobito radi obnove, očuvanja i poboljšanja biološke raznolikosti u poljoprivredi i šumarstvu te promicanja razvoja ruralnih područja u najudaljenijim regijama;

B. ***Ribarstvena politika i plavo gospodarstvo***

42. ističe temeljnu ulogu plavog gospodarstva u najudaljenijim regijama i za njih; poziva na uspostavu prirodnih rješenja i naglašava da je potrebno poštovati ravnotežu između oceanskih resursa i razvoja pomorskih aktivnosti;

43. poziva Komisiju da pokrene pilot-projekte usmjerene na plavo gospodarstvo i osposobljavanje u najudaljenijim regijama kako bi se tim regijama dao vodeći položaj u upravljanju oceanima te kako bi se poduprle inovacije i istraživanja, uključujući one za hidrobiorazgradive materijale u cilju prijelaza na kružno gospodarstvo, a da se pritom ti materijali ne smatraju rješenjem za onečišćenje mora;

44. poziva na jačanje posebnih mehanizama u okviru zajedničke ribarstvene politike preko Europskog fonda za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu (EFPRA) kako bi se postigao cilj prehrambene autonomije i podržao plavi rast najudaljenijih regija, posebnoosiguravanjem učinkovitih i pragmatičnih rješenja za prijevoz proizvoda ribarstva iz najudaljenijih regija kako bi brzo i najbolje moguće kvalitete stigli na glavna tržišta;

45. zabrinut je zbog toga što su ribarske flote u najudaljenijim regijama ponekad u lošem stanju i sve starije, kao i zbog utjecaja te opasnosti na ribare i okoliš; podsjeća da se u tim regijama ribolovne aktivnosti uvelike temelje na tradicionalnim praksama i stoga žali zbog toga što se u okviru EFPRA-e za razdoblje 2021. – 2027. ne može podržati obnova flota za artizanalni ribolov u najudaljenijim regijama, pod uvjetom da postoji ravnoteža između ribolovnog kapaciteta i ribolovnih mogućnosti u najudaljenijim regijama (poštovanje najvišeg održivog prinosa);

46. poziva Komisiju da pomogne državama članicama kako bi se unaprijedilo prikupljanje znanstvenih podataka potrebnih za ispunjavanje uvjeta za dobivanje državne potpore namijenjene obnovi ribarskih flota u najudaljenijim regijama;

47. podsjeća da se u skladu s člankom 29.d Uredbe o EFPRA-i Komisija obvezala objaviti izvješće na sredini razdoblja o poglavlju o najudaljenijim regijama (poglavlje V.) i analizirati potrebu za zasebnom uredbom o ribarstvu u najudaljenijim regijama;

48. traži od Komisije i Vijeća da od 2027. uspostave instrument potpore sličan programu POSEI za sektor pomorstva i ribarstva u najudaljenijim regijama kako bi se osigurala financijska sredstva za zadovoljavanje posebnih potreba tih regija;

49. podsjeća na to da najudaljenije regije treba zaštititi pri sklapanju sporazuma o ribarstvu s trećim zemljama;

C. ***Održivi turizam***

50. traži od Komisije i država članica da pruže snažnu potporu turističkom sektoru u najudaljenijim regijama kako bi se promicao oporavak i održivi rast te kako bi se ostvarila potrebna društvena, ekološka i digitalna preobrazba tog sektora, posebno u malim i srednjim poduzećima;

51. ponavlja da je potrebno usredotočiti se na održivi turizam podupiranjem inovativnih pilot-projekata za promicanje zelenijih i digitalnih rješenja koja se temelje na iskorištavanju i poštovanju prirodnog potencijala regija u okviru projekata ekoturizma;

52. poziva na stvaranje, dugoročno gledano, jedinstvene europske oznake za održivi turizam, koja bi trebala obuhvaćati i aspekte kvalitete, dostupnosti i uključivosti, uz posebnu pozornost posvećenu najudaljenijim regijama;

D. ***Okoliš, bioraznolikost, klima i energetika***

53. pozdravlja činjenicu da se u zelenom planu i strategiji EU-a za biološku raznolikost do 2030. uzima u obzir izniman potencijal biološke raznolikosti najudaljenijih regija;

54. snažno podupire promicanje UN-ovih ciljeva održivog razvoja i načela „ne nanosi bitnu štetu” u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852 ([11]) o taksonomiji;

55. zabrinut je zbog sve češće pojave i sve snažnijih vremenskih pojava u najudaljenijim regijama koje su izravno povezane s klimatskim promjenama te ponavlja potrebu za snažnim djelovanjem na svim razinama kako bi se uskladila ulaganja potrebna za prilagodbu, otpornost i prevenciju u pogledu sve većih klimatskih prijetnji; preporučuje povećanu upotrebu mehanizma Unije za civilnu zaštitu;

56. podsjeća da posebni izazovi s kojima se suočavaju najudaljenije regije, kao što su porast razine mora, porast temperature mora i sve veća učestalost potresa i poplava, zahtijevaju da se u zakonodavnom okviru EU-a te posebnosti uzmu u obzir i, prema potrebi, predvide izuzeća te financijski i tehnički poticaji;

57. ističe da provedba strategije za biološku raznolikost u najudaljenijim regijama treba biti usklađena s naporima za postizanje održivog razvoja sektora poljoprivrede, silvikulture, ribarstva i akvakulture u tim regijama;

58. potiče stvaranje novih zanimanja povezanih s okolišem i potporu stručnjacima iz prakse koji djeluju u području zaštite biološke raznolikosti i okoliša, posebno udrugama i nevladinim organizacijama, te u tom pogledu i jačanje načela partnerstva;

59. poziva na to da novi Centar znanja za biološku raznolikost predviđen strategijom EU-a za bioraznolikost do 2030. osigura više prostora za podatke svih europskih prekomorskih subjekata i razvije prekomorski pristup planu EU-a za obnovu prirode;

([11]) Uredba (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2020. o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088 (SL L 198, 22.6.2020., str. 13.).

utorak, 14. rujna 2021.

60. poziva Komisiju i relevantne države članice da aktivno promiču i podupiru ciljeve zaštite i obnove prirode u najudaljenijim regijama te poziva na stvaranje mreže za prirodu kojom bi se obuhvatile sve najudaljenije regije;

61. upozorava na to da iseljavanje mladih ljudi iz najizoliranijih lokacija najudaljenijih regija negativno utječe na kapacitete za upravljanje šumama te povećava rizik od požara zbog nedostatnog gospodarenja tim resursima i rasta invazivnih biljaka; poziva na uspostavu mehanizama za zaštitu našeg okoliša, posebno borbom protiv depopulacije, privlačenjem i zadržavanjem većeg broja ljudi na tim mjestima te poticanjem aktivnosti povezanih s održivom poljoprivredom i prirodom;

62. pozdravlja činjenicu da je inicijativa BEST integrirana u program LIFE; preporučuje da se inicijativi BEST godišnje dodijeli najmanje 8 milijuna EUR kako bi se najudaljenijim područjima pomoglo u provedbi nove europske strategije za biološku raznolikost, kojom se zahtijeva zaštita najmanje 30 % kopnenih i pomorskih površina; predlaže provedbu studije utjecaja na provedbu programa Natura 2000 u francuskim najudaljenijim regijama kako bi se utvrdili najbolji alati za zaštitu biološke raznolikosti i okoliša u tim regijama;

63. ponovno ističe cilj postizanja energetske autonomije najudaljenijih regija i snažno podupire cilj postizanja 100 % energije iz obnovljivih izvora u najudaljenijim regijama postupnim ukidanjem uporabe fosilnih goriva i povećanjem rastućeg potencijala održive i obnovljive energije, uključujući na otvorenom moru, u skladu s Pariškim sporazumom i europskom obvezom postizanja ugljične neutralnosti najkasnije do 2050. i klimatskih ciljeva do 2030.;

64. potiče pružanje potpore za poboljšanje energetske učinkovitosti stambenih objekata u najudaljenijim regijama; ističe posebnosti i ograničenja u pogledu pristupa certificiranim materijalima; potvrđuje važnost Fonda za pravednu tranziciju i instrumenta REACT-EU, kojima se financiraju tranzicije u najudaljenijim regijama;

E. ***Integracija i valorizacija kružnog gospodarstva***

65. naglašava da kružno gospodarstvo, cilj nulte stope onečišćenja, energetska učinkovitost i očuvanje biološke raznolikosti moraju biti temeljna načela te nove strategije s najudaljenijim regijama, koja moraju dovesti do održivijih praksi očuvanja tih područja, gospodarskog razvoja, zapošljavanja i kohezije;

66. traži od Komisije da predloži snažnu potporu najudaljenijim regijama kako bi se promicao novi održivi gospodarski model sa strukturnim inicijativama za razvoj kružnoga gospodarstva i promicanje zelenih radnih mjesta i novih zelenih zanimanja;

67. naglašava potrebu za integracijom kružnog gospodarstva u politike gospodarenja otpadom u najudaljenijim regijama; predlaže razvoj inovativnih rješenja za smanjenje i oporabu otpada u najudaljenijim regijama; upozorava na složenost i troškove gospodarenja otpadom u najudaljenijim regijama, zbog čega je potrebno poduprijeti ulaganja u infrastrukturu kako bi se potaknuo prelazak na kružno gospodarstvo;

68. isto tako poziva Komisiju da uspostavi centar za borbu protiv onečišćenja mora u najudaljenijim regijama kako bi se poduprlo stvaranje infrastrukture za prikupljanje i zbrinjavanje morskog otpada;

69. poziva Komisiju da objavi pozive na podnošenje prijedloga u okviru programa Obzor Europa za znanstvenoistraživačke projekte usmjerene na najudaljenije regije koji se nadovezuju na rezultate programa Obzor 2020.;

GLAVA 4.: Prilagodba izazovima i prilikama u globaliziranom svijetu

70. podsjeća da najudaljenije regije imaju velik potencijal i posebne prednosti koje mogu koristiti cijeloj Uniji te da se Europa mora oslanjati na najudaljenije regije i na njihovu suradnju sa susjednim zemljama u svrhu promicanja svojih demokratskih vrijednosti te okolišnih i socijalnih ciljeva;

71. traži od Komisije da izradi i promiče makroregionalne strategije za najudaljenije regije u njihovim zemljopisnim područjima, istražujući pritom sve mogućnosti da se u praksi bolje koordinira istovremeno iskorištavanje sredstava različitih fondova EU-a (tj. Europskog fonda za regionalni razvoj, Odluke o PZP-ovima i Globalne Europe (tj. Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju));

72. isto tako poziva Komisiju da u makroregionalnoj strategiji za Atlantik uzme u obzir najudaljenije regije tako što će obuhvatiti aspekte prikladnije za te regije;

73. potiče uvođenje nove sastavnice posvećene suradnji s najudaljenijim regijama u novom programu Interreg;

74. ističe potrebu za jačanjem, poticanjem i promicanjem razvoja projekata suradnje među različitim najudaljenijim regijama kako bi se poboljšala njihova geostrateška i geoekonomska situacija i razmijenile najbolje prakse;

A. ***Pravedna i prilagođena politika tržišnog natjecanja***

75. ističe potrebu za zaštitom gospodarstava najudaljenijih regija od agresivnih poslovnih praksi, kao što su damping i zlouporaba monopolističkih položaja;

76. poziva Komisiju da pri provedbi svoje politike tržišnog natjecanja uzme u obzir posebnosti najudaljenijih regija, a naročito njihovu udaljenost od europskog kopna i mali opseg njihovih tržišta te ističe korisnost izuzeća u pogledu državnih potpora za najudaljenije regije;

77. pozdravlja prilagodbu europskog zakonodavstva o državnim potporama kriznoj situaciji prouzročenoj bolešću COVID-19; poziva Komisiju da razmotri mogućnost zadržavanja nekih od tih izvanrednih mjera za najudaljenije regije uz zadržavanje postojećih mjera za te regije u Uredbi o općem skupnom izuzeću ([12]) i smjernicama za državne potpore namijenjene regijama;

78. poziva na stvaranje posebnog statusa za poduzeća u najudaljenijim regijama kako bi se povećala njihova konkurentnost, osobito u njihovom regionalnom okruženju;

B. ***Prijevoz i otvaranje pristupa***

79. smatra da postoje ozbiljna i štetna ograničenja za najudaljenije regije povezana s udaljenošću, slabom povezivošću, ovisnošću u pogledu luka i zračnih luka te orografijom; smatra da je u okviru EFRR-a i Instrumenta za povezivanje Europe potrebno uspostaviti prometnu politiku koja je u potpunosti prilagođena okolnostima u najudaljenijim regijama; isto tako poziva Komisiju da provede program POSEI za prijevoz kao dodatni alat za nadoknadu tih akumuliranih nedostatka i gubitaka;

80. naglašava potrebu za jačanjem i razvojem pomorskih i zračnih veza među najudaljenijim regijama, unutar najudaljenijih regija, ali i s europskim kontinentom i susjednim trećim zemljama kako bi se pomoglo u smanjivanju njihove izoliranosti;

81. naglašava da je u tim regijama potrebno poticati upotrebu održivijeg prijevoza koji manje onečišćuje promicanjem alternativa fosilnim gorivima;

82. podržava predanost Europe uspostavljanju zelenog pomorskog prometa i inovativnih lučkih aktivnosti kako bi se smanjio ugljični i ekološki otisak u EU-u te traži da najudaljenije regije od toga imaju koristi;

83. ističe važnost smanjenja troškova putničkog i teretnog prijevoza kako bi se zajamčilo načelo teritorijalnog kontinuiteta i kohezije, kao i jednake mogućnosti za sve građane; poziva na reguliranje cijena u zračnom prometu (u te regije i iz njih), kopnenom prometu (unutarnjem prometu između općina) i pomorskom prometu (među regijama i među otocima); u tom pogledu smatra da za sustav trgovanja emisijama CO_2 za pomorski i zračni prijevoz treba predvidjeti odstupanja za najudaljenije regije, a prema potrebi i financijske i tehničke poticaje;

([12]) Uredba Komisije (EU) br. 651/2014 od 17. lipnja 2014. o ocjenjivanju određenih kategorija potpora spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članaka 107. i 108. Ugovora (SL L 187, 26.6.2014., str. 1.).

utorak, 14. rujna 2021.

84. poziva Komisiju da u okviru Instrumenta za povezivanje Europe predstavi poseban poziv na podnošenje ponuda i prilagodi kriterije prihvatljivosti za najudaljenije regije kako bi se pružila potpora infrastrukturi za opskrbu alternativnim i održivim gorivima u glavnim lukama tih regija, u okviru gradske mobilnosti i u zrakoplovstvu;

85. također poziva Komisiju da pri reviziji Uredbe (EU) br. 1315/2013 o transeuropskoj prometnoj mreži ([13]) uzme u obzir najudaljenije regije osiguravanjem međusobne povezanosti osnovne i sveobuhvatne mreže te ublažavanjem koncepcijskog okvira za autoceste mora;

86. smatra da je potrebna tehnička potpora Komisije kako bi najudaljenijim regijama olakšala pristup europskim izvorima financiranja, posebno za projekte povezane sa zelenim planom i izgradnjom velikih infrastruktura u okviru programa InvestEU;

C. ***Digitalni i svemirski sektor***

87. pozdravlja prijedlog programa Digitalna Europa za promicanje veće povezanosti i boljih digitalnih vještina u najudaljenijim regijama; traži od Komisije da pruži potrebnu tehničku potporu za stvaranje europskih digitalno-inovacijskih centara u najudaljenijim regijama, kao što je predviđeno programom Digitalna Europa;

88. ističe potrebu za osiguravanjem digitalne povezivosti najudaljenijih regija u skladu s europskom Digitalnom agendom kao sredstvom za gospodarski razvoj i jednake mogućnosti u globaliziranom i izrazito digitaliziranom svijetu;

89. skreće pozornost na činjenicu da sateliti osiguravaju neprekinutu povezivost vrlo velikog kapaciteta, što je ključno za prevladavanje digitalnog jaza, posebno u najudaljenijim regijama; stoga poziva Komisiju da ažurira europsku svemirsku strategiju uvođenjem posebnih mjera za najudaljenije regije;

D. ***Trgovinska politika***

90. poziva Komisiju da se pobrine da najudaljenije regije u potpunosti iskoriste međunarodne sporazume (sporazume o gospodarskom partnerstvu, sporazume o slobodnoj trgovini itd.) koje je EU sklopio s trećim zemljama na način da osnuje radnu skupinu za utjecaj trgovinske politike na najudaljenije regije koja bi učinkovito povezivala najudaljenije regije, uključujući predstavnike sektora iz najudaljenijih regija;

91. poziva Komisiju da provede studiju o kumulativnom učinku trgovinskih sporazuma s trećim zemljama na socioekonomski razvoj najudaljenijih regija;

92. poziva na poštovanje europskih ekoloških i socijalnih standarda u trgovinskim sporazumima s trećim zemljama te traži da se zajamči usklađenost s tim sporazumima učinkovitim i operativnim mjerama;

93. utvrđuje da sve veći broj trgovinskih sporazuma sklopljenih s trećim zemljama koje proizvode iste poljoprivredne proizvode za izvoz kao i najudaljenije regije, ali imaju različite socijalne i ekološke uvjete, može narušiti tržišno natjecanje i izmijeniti raspodjelu tržišta ugrožavajući konkurentnost proizvođača takvih proizvoda iz Zajednice;

94. poziva na različito postupanje prema proizvodima iz najudaljenijih regija u njihovu korist u svim ponovnim pregovorima o sporazumima o gospodarskom partnerstvu i sporazumima o slobodnoj trgovini kako bi se postigla prava ravnoteža između zaštite osjetljivih poljoprivrednih proizvoda i zaštite ofenzivnih interesa Unije, i to predviđanjem zaštitnih klauzula, odgovarajućih prijelaznih razdoblja i kvota za proizvode iz najudaljenijih regija, a u nekim slučajevima i izuzeća za najosjetljivije proizvode, kao što su posebne vrste šećera;

95. podsjeća na zajedničku izjavu triju institucija priloženu Uredbi o mehanizmu stabilizacije prilikom pristupanja Ekvadora Sporazumu između EU-a i Perua i Kolumbije, u kojoj se navodi da će Komisija analizirati tržišna kretanja nakon isteka mehanizma i da će u slučaju pogoršanja stanja europskih proizvođača banana intervenirati, nakon savjetovanja sa zainteresiranim stranama;

([13]) SL L 348, 20.12.2013., str. 1.

96. preporučuje da glavni službenik za nadzor provedbe trgovinskih pravila (engl. Chief Trade Enforcement Officer) provodi posebne provjere kako bi se izbjegle situacije koje su diskriminirajuće za najudaljenije regije te poziva na primjenu načela „usklađenosti” na uvoz ekoloških proizvoda iz trećih zemalja;

E. ***Promicanje kulturnog razvoja***

97. naglašava da su najudaljenije regije ambasadori proširenja područja utjecaja EU-a i da pružaju stvarne mogućnosti za vanjsku politiku Unije zbog svoje blizine i izravne povezanosti s velikim brojem trećih zemalja;

98. ističe prednosti geostrateških položaja i povijesnih odnosa nekoliko najudaljenijih regija u Atlantiku s američkim kontinentom i karipskim otočnim državama; preporučuje da se iskoristi povlašteni položaj tih područja kako bi se potaknuli međunarodni odnosi Europske unije u toj regiji;

99. podsjeća da je kultura stup osobnog razvoja i uzajamnog obogaćivanja; smatra da je potrebno bolje podupirati kulturne razmjene;

100. poziva na zaštitu regionalnih jezika najudaljenijih regija i njihovo podupiranje jer su oni istovremeno kulturna dobra i instrumenti makroregionalne integracije i razmjene;

F. ***Migracijska politika***

101. sa zabrinutošću primjećuje utjecaj migracijskih tokova u najudaljenijim regijama; zabrinut je zbog položaja maloljetnih migranata bez pratnje u najudaljenijim regijama i poziva na primjenu najviših standarda humanitarnog prihvata prilagođenih tim maloljetnicima; naglašava da je potreban humani pristup kojim se može zajamčiti učinkovito upravljanje migracijskim tokovima u skladu s novim paktom o migracijama i azilu te vrijednostima EU-a;

102. poziva na mobilizaciju sredstava Fonda za azil, migracije i integraciju te posebnih dodatnih sredstava za pružanje veće potpore državama članicama čije su najudaljenije regije izložene velikom migracijskom pritisku;

o

o o

103. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, Europskom odboru regija, državama članicama i Konferenciji predsjednika najudaljenijih regija.